

بخۆ، وبخۆرهوه، وپۆشه، وخیڕ ئه‌نجامده به بئ زیاده‌ره‌وی وبه بئ شانازی کردن

له عبداللهی کوری عه‌مرو -په‌زای خویان لیبیت- که پێغه‌مبه‌ر -صلی الله علیه وسلم- ده‌فه‌رمویت: «بخۆ، وبخۆره‌وه، وپۆشه، وخیڕ ئه‌نجامده به بئ زیاده‌ره‌وی (بئ ئیسراف کردن) وبه بئ شانازی کردن [حه‌سه‌نه] [ئینو ماجه گێراویه‌ته‌وه - بوخاری گێراویه‌ته‌وه به سیغی جه‌زم - ئه‌حمده گێراویه‌ته‌وه]

ئه‌م فه‌رمووده‌یه به‌لگه‌یه له‌سه‌ر هه‌رامبوونی ئیسراف کردن (زیاده‌ره‌وی کردن) له‌ خواردن و خواردنه‌وه و پۆشاک، وه‌رمانکردن به‌ خێرکردن به‌ بئ ڕیایی و جه‌زکردن به‌ ناویانگ ده‌کردن، وه‌هه‌قیقه‌تی ئیسراف کردن بریتیه له‌ تێپه‌راندنی سنوور له‌ هه‌موو ته‌ وکرده‌وه و خه‌رجکردنیکدا. به‌ هه‌مان شیوه‌ی ئه‌م فه‌رمووده‌یه ئایه‌تی زۆریش هاتووه له‌ قورئانی پیرۆزدا، خوی گه‌وره ده‌فه‌رمویت: {كُلُوا وَشَرِبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ} [الأعراف: 31] واته: {بخۆن و بخۆنه‌وه (له‌وه‌ی که خویا بۆتانی هه‌لالی کردووه) و زیاده‌ره‌وی -ئیسراف- مه‌که‌ن بێگومان خویا زیاده‌ره‌ویانی خۆش ناوێت}، ئه‌م ئایه‌ته ئاماژه بۆ هه‌رامبوونی شانازی کردن و خۆبه‌گه‌وره‌زانی ده‌کات. ئه‌م فه‌رمووده‌یه پێنمونی تێدایه بۆ مرۆف بۆ به‌رپه‌رده‌ی ژانی خۆی به‌ شیوه‌یه‌کی زۆر جوان، وه‌هه‌روه‌ها سوود و چاکه‌ی بۆ لاشه‌ و نه‌فس تێدایه له‌ دنیا و دواپه‌رۆزدا، ئیسراف کردن له‌ هه‌موو شتی‌دا زیان به‌ لاشه‌ و ژانی تاک ده‌گه‌یه‌نێت، وه‌هه‌کاره بۆ به‌هه‌ده‌ردانی خۆراک و سامانه‌کان، وه‌هه‌روه‌ها ئیسراف کردن ده‌بێته هۆی شانازی کردن ئه‌میش زیان به‌ نه‌فسی مرۆف ده‌گه‌یه‌نێت و ده‌بێته هۆکاری ئه‌وه‌ی سه‌رسام بێت به‌ نه‌فسی خۆی و خه‌لکی به‌ که‌م بزانیته‌ و ئه‌میش په‌لی له‌ لای خویا گه‌وره داده‌به‌زینیته‌ وه‌هه‌روه‌ها خراپه‌ی بۆ ده‌نووسرێت له‌ قیامه‌تدا وله‌ دنیا‌شدا خه‌لکی ڕقیان لێی ده‌بێته‌وه، ئین عه‌باس -په‌زای خویا لیبیت- ده‌لێت: (هه‌رشتی‌ک ده‌خۆیت بێخۆ؛ وه‌هه‌رشتی‌ک ده‌خۆیت وه‌ بێخۆره‌وه، [دووشته‌ تووشی گوناخت ده‌کات: ئیسراف کردن و شانازی کردن] رواه البخاری).

<https://sunnah.global/hadeeth/ku/show/5363>

